

SAYI:28 | AYLIK EDEBİYAT KÜLTÜR VE SANAT DERGİSİ | ARALIK 2022

K Ü P E Ş T E

K A L E M E V E K İ T A B A T U T U N A N L A R A

Demet AYDIN | Esmâ Beyza GÜLEÇ | Fatma Zehra BOYALI | Hanife ARTAR YALÇIN |
Hülya ASLAN | Mehmet Reşat ASLAN | Nazife YALÇIN SELÇUK |
Rabia Rumeysa BAYRAM | Reyhan KARAKABAK YILMAZ |
Secem DURMAZ | Serpil Özlem UÇAR | Sultan GÜMÜŞ | Zuhâl ARSLAN

BAŞLARKEN

İnsanoğlunun hayatta olduğuna en güzel delildir “kalp”. Muhafaza edildiği göğüs kafesinin içinde, atar da atar. Anne karnındaki bebeklerin yaşama tutunduklarını da yine ondan gelen, dünyanın en güzel sesinden anlarız. Heyecanımızın, korkularımızın, sevgilerimizin, kırgınlıklarımızın izdüşümüdür hep. Sadece insanlara mahsus değildir tabii bu önemli organ. Hayvanların, bitkilerin, ağaçların hatta eşyaların bile kalbi yok mudur? Biz dilimizle ve hareketlerimizle iletişim kurduğumuzu sansak da kalp çoktan muhabetimizle muhabbete koyulmuştur. Ya da soğuk duruyordur. Mesafeli, temkinlidir zaman zaman. Aslında en mühim danışmandır. Kontrol mekanizmasıdır. İçinden çıkamadığımız meselelerde karar merciidir. Bunca sorumluluğu taşıırken bazen kırılır, yorulur ve maalesef pes ettiği de olur. Sona ulaşır var olan her şey gibi. Esasen bütün mesele, serencama kadar yaşadıkları ve arkasında bıraktığı izlerde. Adına sayısız hikâye, şiir, roman yazılmış. Sanatçıların resimlerinde, müzisyenlerin notalarında... Anlatmak zor ama korumak elimizde. Küpeşte dergi bu ay “Kalp”i ağırlıyor satırlarında. Kelimelerimizle sardık, sarmaladık. Aman, sayfaları açarken kırılmasın! Yeni yılda, yeni sayıda buluşana dek cümlelerimiz size emanet.

Hanife Artar Yalçın

K Ü P E Ş T E

Kaleme ve Kitaba Tutunanlara

GENEL YAYIN YÖNETMENİ

Hanife Artar Yalçın

YAZI İŞLERİ SORUMLUSU

Reyhan Karakabak Yılmaz

EDİTÖRLER

Demet Aydın

Reyhan Karakabak Yılmaz

Esmâ Beyza Güleç

Hanife Artar Yalçın

YAZARLAR

Nazife Yalçın Selçuk

Demet Aydın

Serpil Özlem Uçar

Sultan Gümüş

Esmâ Beyza Güleç

Fatma Zehra Boyalı

Rabia Rumeysa Bayram

Mehmet Reşat Aslan

Reyhan Karakabak Yılmaz

Hanife Artar Yalçın

MİSAFİR YAZARLAR

Hülya Aslan

Zuhal Arslan

Secem Durmaz

GRAFİK-MİZANPAJ

Fatma Zehra Boyalı

Mehlika Erkovan

Fatma Nur Özdemir

SOSYAL MEDYA

Hanife Artar Yalçın

Fatma Zehra Boyalı

Dergimizde yayımlanan yazıların sorumluluğu yazarlara aittir.

SESİN YOLCULUĞU

Esmâ Beyza Güleç

Bir ses duyuldu. “Âh Kalbim!”, kederli sözler yüklenmişti bu ses. “Âh kalbim taşıyamaz oldun acılarımı âhh...” İlginçtir ki yakınında işiten olmadı bu figanı. Bir müddet gecenin karanlığında bekledi ses, toprağın üstünde döndü durdu. Beden gibi değildi ki, kimse duymazsa var edildiği toprağa karışıp gitsin. Biri onu duyana dek yola devam etmeliydi. Şehrin ışıl ışıl geniş sokaklarına daldı. Yüksek katlı evlerin arasında dolaştı, pencereleri yokladı. Dokuma ipeklerden, ağır kadifelerden, örme dantellerden, perdelerin arasından aydınlık sızan da vardı zifir karası olan da. Sımsıkı kapalıydı her biri, ufacık bir aralık bile bulamadı. Şaşaalı dünyalarında, kendi uğultularından başka bir şey duymayan, başkalarının da dinlemeye değer sözleri olduğunu unutmuş insanları geride bırakıp yoluna devam etti. Kentin arka mahallelerine çevirdi rotasını, karanlık sokaklara girdi. Derme çatma duvarların birbirinden ayırdığı evlere ürpererek baktı. Kiminin camı çatlak, kimi tenekeyle kapatılmış, sararmış gazete kağıtlarının perde yerine geçtiği pencereleri dolaştı. Kağıtları hışırdattı, tenekeleri hafifçe tıngırdattı, kırık camlardan sarkan lime lime perdeleri şöyle biraz havalandırdı. Sesi duyan olmadı. Yoksulluk mu, miskinlik mi, duymayı unutturmuştu burada yaşayanlara bilemedi. Kendi sesleriyle avunmaya alışmış insanların yıkık dökük evlerinden uzaklaştı. Yoluna devam etti.

Alçacık damlı, beyaz boyalı evleri ay ışığında parlayan bir köye uğradı. Bu köyün insanları cömertti. Figan eden sesi duysalar ne kadar yaralı olduğunu anlar, “Başımızın üstünde yerin var,” deyip buyur ederlerdi, iyileşene kadar inlemelerinden hiç yüksünmez dinlerlerdi. Ses, doğan güneşin ışıklarıyla bir olup tahta kapıların aralığından, içeri sızmak istedi. Tahtaları birbirine rabıtalayan sert bir mıha takılıverdi en sonundaki ahı. Zorlasa da içeri giremedi. “Beni işiteceklerin kapısı burası değil demek ki diyerek geri çıktı. Kaderin hükmünü anlamaya bazen akıl sır ermezdi. Zamanı gelmediyse bir çiviye bahane eder, olurları olmaz ederdi. Ses, kadere boyun eğdi, yoluna devam etti. Rüzgarı eksik olmayan bir dağın eteklerine kurulmuş kasabaya uğradı, henüz uyanmaktaydılar. Bacalardan dumanlar tütmeye başlamıştı. Bahçesindeki çeşmede abdest alan, yetmiş yıldır ezber ettiği duaları dudaklarından dökülen ak tülbentli bir yaşlıya denk geldi. Tülbentle beyaz saçlarının arasında döndü dolaştı birkaç kez. Duymadı, duasına öyle dalmıştı ki duymadı. Ses, onu dualarına emanet edip yoluna devam etti.

Dereler geçti, tepeler aştı. Üstlendikleri işi tamamlamanın huzuru yüzlerine yansımış iki dervişe rast geldi. Zu ve Ze'ye. Önce Zu ardından Ze “Âh kalbim, taşıyamaz oldun acılarımı âhh” diyen dertli sesi duydu. İkisi de yabancı değildi böyle hüznü “âh”lara. Dervişlerin benzer üzüntüleri yüreklerinde konuk etmişliği çoktu. Hemen gönül kapılarını açtılar, ses söyledi onlar dinledi. Onlar söyledi ses dinledi. Bir kez daha anladılar. Sahibini bulmadan sesin feryadı dinmezdi, yola düştüler. Yorulmuştu ses, dervişlerin onu dinlemesine, gönüllerinde ağırlamasına pek sevindi. İşte tam o anda sesteki keder ve sevinç birbirine karıştı. Dinleyenlerin huzur bulacağı bir güzel nağmeye dönüşmeye başladı. O, dönüşümüyle kemale ererken Zu ve Ze, sahibine doğru yola çıktılar. Her yolculuğun döngüsünü tamamlaması gerekirdi. Kainattaki düzen böyleydi.

Birlikte dereler geçip tepeler açtılar. Ak tlbentli yaşlıyı bahçesini seyran ederken gördüler. Gge açtığı ellerine, yağan ışıklara, elleriyle sıvazladığı yüzünün nasıl pr nur olduğuna bakakaldılar. Onun çıktığı makama bir gün ulaşmak duasıyla yola devam ettiler. Evleri ay ışığında parlayan köye uğradılar. Sesin giremediği kapının yanı başındaki açık pencereyi görüp bu için hikmetini birbirlerine sordular.

Yola devam ettiler. Kentin karanlık sokaklarına girdiler. Her evin üstünde zembil gibi asılı duran rızıkları gönül gözüyle gördüler. Rızıkı dar yoksulların bereketi artsın diye dua ettiler. Bolca rızıkı olup miskinlikten ulaşamayanlara hayret ederek yollarına devam ettiler. Şehrin ışıl ışıl sokaklarına vardılar. Çok çalışmış çok kazanmış, sadece kendine harcamaya alışmış insanları ibretle andılar. Doğru işi yanlış bitirmekten, Yüce Yaradan'a sığındılar. Yola devam ettiler.

Nihayet "h" eden sesin sahibine ulaştılar. Onları görünce hiç yabancılık hissetmedi figanın sahibi. Anlattı; anlattıkça ferahladı, onlar dinlediler. Sahibini bulan ses hoş bir seda bırakarak iki dervişin gönül evinden ayrıldı. Başladığı yere erişmiş, dertleri sarıp sarmalayan, duyanları mest eden nağmelere dönüşmüştü. Yolculuğu tamam olmuş, taşıdığı dertler gnllerde demlenerek nihayet bulmuştu.

İÇ SES

Nazife Yalçın Selçuk

Yüreğimin kilitli kalmış arka bahçelerini keşfediyorum.

Öyle acemi

Öyle korkağım ki

Bazen ağızım açık izliyorum

Masal tadında, inanması güç

Bazen korlar düşüyor ellerime

Kabustan hallice...

Yürüyorum adres bilmeden

Giderken, dönenlerle karşılaşıyorum.

Kimine inanmıyorum

Kimi çok samimi...

Tek bir gerçek var

Yaşıyorum.

URFA'NIN GÖZ BEBEGİ İSOT

Demet Aydın

Anadolu, her karışından bereket fışkıran ata toprağımız. Ona verilen kıymeti, emeği koynunda saklar büyütür çoğaltır, sevenlerine cömertçe geri verir. Cömertliği, çilekeş insanımızın yorgunluğuna deva olur. Her yörenin kültürünün geleneklerinin zenginliği bu manevi alışverişin karşılık beklemeden devam etmesindedir. Bu maneviyat, günlük yaşamın en ince damarlarına kadar sirayet eder, sonraki nesillere aktarılacak zenginlikler bırakır. Urfa'da toprağa atılan tohumla başlayan isotun hikayesi de bu kültürel zenginliğimizin en güzel parçalarından biridir. İso, Şanlıurfa'da özel bir yere sahiptir. Dilden dile dolaşan mesellerin, kış hazırlıklarının, eşsiz lezzetlerin kahramanıdır.

Kış hazırlıkları ağustos, eylül gibi başlar. Başlar ama ne başlar... Tüm Urfa sokakları isot, salça kokusuyla şenlenir adeta. Mahallenin kadınları birbirine yardıma gider. Evleri bayram havası sarar. Biber acıdır da, içi temizlenirken edilen sohbetler ne tatlıdır.

İso, macerası uzundur. Çuvalların içindeki kırmızı acı biberler temiz bir yere dökülür. Eller yanmasın diye önce sıvı yağa sonra una batırılıp poşetlere sarılır ya da ellere eldiven takılır. Tabi alışkın olanlar çıplak elle yapar. Urfalı biri olarak şaşarım doğrusu çıplak elle o acı biberlerin tohumlarını kadınlar nasıl çıkarır diye. Daha sonra tokmak ya da temiz bir özel taşla çok ezmeden tohumlardan arınana kadar nazıkçe dövülür. Acının rayihası nefesleri keserken Urfa'nın bilge kadınları söyleşir aralarında. Dinleyenlerin irfanını artıran sözler dökülür ağızlarından. Şu biberler tohumundan damarından sapından arınıp kendi olabilmek için dövülmeye ezilmeye ses etmez, güneşin sıcaklığında pişmeye gık demez. Sonunda herkesin yemeklerinin lezzetine lezzet katan isot olur. İnsan da aynı değil midir? İmtihanlar ezer, acılarla üzüntülerle pişer, nefsinin fazlalıklarından arınır. Etrafına lezzet veren biri olur.

Tohumu çıkarılan biberler evin damına ya da tarlada temiz brandaların üzerine serilir ve Urfa'nın kavurucu sıcaklığı altında kurumaya bırakılır. Birkaç gün sonra temiz şeffaf poşetlere eşit ölçüde alınır ve bu defa, isteyen kırmızı hale gelecek şekilde az kurutur isteyen biraz daha güneşin altında bekleterek halk arasındaki deyimle "morarana kadar" yani siyaha yakın bir renk alana kadar kurutur. İyice kuruyan biberler özel makinelerde çekilip toz haline getirilir. Son olarak hanımlar zeytinyağı ve biraz tuz atarak iyice harmanlar ve yemeklere, lahmacuna, çiğ köfteye konulmak üzere kaldırılır. Bin bir zahmetle hazırlanıp sofralara gelen isotUrfalılar için altın değerindedir. Emektir, alın teridir, sohbetir, misafirlere hediye edilen en değerli ikramdır.

İso kadar kıymetli olan özellikle kahvaltıda tüketilen biber reçelini de unutmamak gerekir. Biber reçeli aslında acı biber salçasının ta kendisidir. Makinelerde çekilmiş biberler tepsilere konularak dama çıkarılır. "Cibinlik"denilen tül örtü altında güneşin sıcaklığıyla kıvam alana kadar kalır ve kavanozlara konulup kahvaltılarda yumurtayla pişirilmek üzere kaldırılır. Evet doğru okudunuz "yumurta". Nasıl mı olur?

Tavaya biraz yağ koyup yumurtayı iyice kavurursunuz. Daha sonra iki yemek kaşığı biber reçelini yani salçasını, kavurduğunuz yumurtaya karıştırırsınız ve fırından alınan sıcacık tırnaklı ekmekle yemeğe doyamazsınız. Kahvaltıda yendiği için reçel denilmiştir. Bununla ilgili gülümseten bir fıkrayla yazımızı noktalayalım.

TATLI REÇEL

Demet Aydın

Urfa'daki bir ilkokula yabancı bir öğretmen atanır. Bir süre sonra beslenme saatinde öğrencilerinin iştahla yedikleri, arasına kırmızı renkli "bir şey" sürülmüş ekmekler dikkatini çeker sonunda öğrencinin birine merakla, "Oğlum o ekmeğin arasında ne var?" diye sorar. Öğrenci, "Reçeldir örtmenim, dadına baxısan?" der.

Öğretmen, "Reçel dediklerine göre tatlı bir şeydir," diye düşünüp bir ısırık alır ve gözyaşlarına boğulur. Öğrenci sorar, "Örtmenim sevdi mi?"

Sorunun yanıtını bir başka öğrenci verir: "Oğlum görmisenmi çok sevdi, sevdiğundan ağlamaxı gelii".

PLASTİK SLOGANLAR ARDINDA ORGANİK HİSLER

Fatma Zehra Boyalı

His yüklü kelimelerle geçmişin övüldüğünü defaatle duyarız. Çoğu zaman biz de katılırız buna. Güya ne fırından yayılan ekmek kokusu aynıdır ne komşuluk ne de eskisi gibi çocuklar sokakta rahat oynayabiliyordur! Aslında ben epey farklı düşünüyorum bu konuda.

Tanpınar Beş Şehir kitabında bazı tasvirler yaparken komşuluğun eskisi gibi olmadığına değiniyor. Kitabın 1946'da basıldığını biliyoruz. Tabi basılana kadar kaç yılda oluştuğunu ya da Tanpınar'ın özlemine çektiği komşuluğun kaç yıl öncesinde olduğunu bilmiyoruz. En iyi ihtimalle on beş yirmi yıl öncesinden bahsetmiş olsa günümüz ile arasında neredeyse asır var. Eminim bu asır içinde üç kuşak da kendi çocukluğundaki komşuluğu özlediğini ve son yıllarda komşuluk kalmadığını söylemiştir. Hasılı insanoğlu geçmişi methedip bulunduğu anı yermeye meyilli.

Ben kendimi bu bakışın ortasında görüyorum. Ne her zaman soba güzellemesi yaparım - ki isini, dumanını, riskini, yoruculuğunu kimse inkar edemez- ne de büsbütün günümüzü övebilirim. İnsanoğlu yeryüzüne indiğinden beri kötülük de hep vardı iyilik de. Dolayısıyla eskiden de çocuklar kaçırılıyordu ya da tam tersi günümüzde bağı kuvvetli komşuluklar mümkün. Bunun yalnızca çocukluk hatıralarımızda kalmasına da gerek yok. İyi saydığımız, özlediğimiz ne kadar değer varsa elimizden geldiği kadar tutmaya çalışmak az şey mi? Madem akan zamanın ve değişimlerin önüne geçemiyoruz, bazen günümüzün getirdiklerine farkında olmadan kaptırıyoruz kendimizi, en azından aşına olduğumuz ve değer verdiğimiz şeyleri sıkıca tutmalı, az demeden burun kıvırmadan naftalin kokusuna mahkum etmeden tazelemeli sanki. Mesela bizim de aynı çukura zaman zaman düştüğümüz oluyor hatta edebiyat camiasından kerli ferli yazarların da arada kullandıkları bir sosyal medya dili var ki yayılan videolardan alınmış repliklerle espri yapmaya, durumu anlatan popüler ifadeyi kullanmaya kadar gidiyor.

“Herkesin hayatına kimse karışamaz”lar, “arkadaşlarda onlineız”lar ve daha pek çoğu. Maksadım bunları üstenci bir ifadeyle hor görmek değil ki zaten dediğim gibi ben de kullanıyorum. Bu değişimi birden komplo teorisine bağlamayı da gerçekçi bulmuyorum ve Türkçenin bilinçli yok edildiğine de inanmıyorum. Olsa olsa bilinçsizce yitirmek olabilir. Dilde kısaltmalar ve yuvarlamalara bağlı değişimi bir çok dilde görmek mümkün. Bununla birlikte yeni bir dil öğrenirken fark ettim ki Türkçe gerçekten çok zengin bir dil. Bunun için Prof. Dr. Halil İncalcık'a atfedilen bir stres örneğini verebiliriz; “Bin kelimeyle iktifâ edersek zihnî melekelerimiz dümûra uğrar. Herkesin ağzında bir stres. İyi de stresten maksadın ne güzelim? Dert mi, gam mı, kahr mı, keder mi, gussa mı, yeis mi, tasa mı, mihnet mi, elem mi, üzüntü mü, endîşe mi, kasvet mi, nedâmet mi, melâl mi, enduh mu, hüznün mü, hüsrân mı, hicran mı, ızdırap mı, inkisar mı, kâbus mu, hafakan mı, teessüf mü, teessür mü, vehim mi, buhran mı, mâtem mi, gâile mi? Söyle hangisi?”

Belki gündelik hayatta sahip olduğumuz Türkçeyi en geniş hâliyle, eski zengin kelime hazinesiyle kullanmak ütopik olabilir ama hiç değilse birkaç kelime katmaktan imtina etmemeliyiz bence. Güzel dostluklar, güvenilir sokak, vefalı komşuluk, zengin Türkçe eskide kaldıysa da bunlara duyulan özlem sahici ve çok kıymetli. O zaman “ah o eski günler” diye plastik sloganlar atıp bir şey yapmamaktansa, bu organik hisler için küçük adımlar atmak az şey değil. Vefa, elden geldikçe vefa...

HAFİF GÜLÜMSEMESİ

Mehmet Reşat Aslan

Müphem perdelerin ardında sükût
Geceye hüznü bırakan
Camların soğukluğunu andırıyor
Oysa bir çocuğun parmakları yeterdi
Buğulu camların gözyaşlarını silmeye
Oysa kasvetli geceye kibrit yakması yeterdi
Okyanusla cebelleşen gemiye
Kılavuzluk etmek için
Müphem perdelerin ardında sükût
Genç kızın kalbindeki
Yılkı atların ehlileşmesi gibi
Maziye demir atmış fırtınaların dinmesi ı
Çekmecesindeki resimlerin solması gibi
Mecnun'un hikayesini Leyla'dan dinlerken
Hafif gülümsemesi gibi.

KALPTEN KALBE

Sultan Gümüş

Kimi görse hal yoldaşlığı yapan, içinde asla kibir taşımayan, kalbe kalpte yanıt bulduran, sevdiğine değil herkese kapısını açan bir çatıdır Küpeşte. Bazen ağlatan bazen güldüren bazen ders çıkarttıran, gidene dur demeden kalanı ağırlayan, yazılanın hiçbir zaman kaybolmadığı bilincini taşıyarak her bir zerresi ile iz bırakmaya çalışan bir şahittir Küpeşte. Kararlı ve istikrarlı gayret eden, içindeki susmak bilmeyen sesleri paylaşarak büyüyen; kültürümüzü, sanatımızı ve edebi değerlerimizi nesilden nesile aktarmak için çabalayan bir köprüdür Küpeşte. Bazen tanımadığı kimseler ile sanki yıllardır tanıyormuş hissini yaşatan; hayallerde en güzel kokuları, görselleri ve hisleri canlandırmaya çalışan, uçsuz bucaksız limanında bizi barındıran, tutunacak bir daldır Küpeşte. Kalplerin sığındığı,ilmek ilmek, emek emek hissiyatını işlediği bir evdir Küpeşte.

Çatıdır, şahittir, köprüdür, limandır, daldır, hissiyattır, edebiyattır, kültürdür, emektir, evdir, kalptir Küpeşte. Daim olsun...

UYANIŞ

Reyhan Karakabak Yılmaz

Canı sıkılmıştı. Kendini sokağa attı. Ooooo! O da ne! Hava hiç de tahmin ettiği gibi değildi. Soğuktan vücuduna bir ürperti girse de sevdi bu hissi. Kafasını, kaldırdığı trençkotunun yakalarına gömdü. Günlerdir beklediği “Mevlânâ”yı konu edinen seminer saatine epey vardı. Arnavut kaldırımlı yokuştan inerken hiç geçmediği sokakları bulup oralarda yürümek, dikkatini çeken bir yer olursa incelemek, hatta yeni bir antikacı ya da sahaf bulursa paldır küldür içeri dalmak için bulunmaz bir fırsat olduğunu fark etti. Şu can sıkıntısı da ne iyi bir şeydi canım! Özellikle böyle zamanlarda.

Kaldırımları adımlarken uyandığı andan şu zamana kadar yap(a)madıklarını düşündü. Sabah yedide kalkmış, şu sıra yeniden izlemeye başladığı “Yunus Emre Aşkın Yolculuğu” dizisinin onuncu bölümü eşliğinde güzelce bir kahvaltı etmişti. Sonra her zamanki koltuğuna yayılmış; *İnce Memed*, *Oblomov*, *Hasretinden Prangalar Eskittim*, *Kuranı Kerim Meali* ve *Riyazüs Salihin* kitaplarından kaldığı yerlerden birer bölüm okumuştü. Evi temizlemesi, akşam için yemek yapması hatta çiçeklerin bakımını da halletmesi gerektiğini düşünmüştü. Ama hepsinden vazgeçmişti. Evi sonra temizleyebilir, yemeği küçük bir mahalle lokantasında yiyebilir, çiçekleri de af dileme seremonisiyle pekâla yarına erteleyebilirdi. Öyle yaptı. İşte şimdi binbir sır fısıldayan caddelerin sokakları arasındaydı. Az ileride çöpleri eşleyen kedilerle, soğuğa aldırmandan top oynayan çocuklarla karşılaştı. Köşesinde bakkalın olduğu eski bir binanın pencerelerinden, kapalı olmasına rağmen “*Gözler Kalbin Aynasıdır,*” diye duyuları büyüleyen sesiyle Emel Sayın insanın ruhuna dokunuyordu. Bu mısraları duyduğu anda çocuklardan biriyle göz göze gelip o masum, içten gülüşü görmesi tesadüf müydü? Hayır. O minik yürekten gözlerine yansıyan tatlı sevgi kalbini sıcacık etmişti.

Neden gülmüştü bu ufaklık kendisine bilmiyordu. Ama aynı samimiyetle mukabelede bulundu. Tanımadığı bir çocuğun içten tebessümüyle tüm can sıkıntısı bir anda kayboldu. Bu kadar basitti aslında. Cana değen bir gülüşe denk gelmek yetiyordu kalbi yeniden mutlulukla attırmaya.

Epey yürüdü. Umduğu gibi bir sahaf ya da antikacıya denk gelmedi. Bu caddedeki sokaklarda binalar öyle güzeldi ki kiminin duvarlarını çatıya kadar sarmaşıklar süslüyorken, kiminin kendine has sade, cumbalı daireleri vardı. Ne kadar gittiğini bilmeden sahil yoluna indi. İşte... Tam orada yemek yiyebileceği minik bir mahalle restoranı duruyordu. O işi de hallettikten sonra seminer için metronun yolunu tuttu. Salona girdi, koltuk numarasına göre yerine oturdu. Gözlerine değen bir küçük çocuk gülüşü değil sihirli bir değnekti adeta. O andan beri sayısız kuşlar uçuyordu kalbinde. İstemsizce herkese gülüyordu. Saat gelmişti. Koca Üstad Mevlana’yı anlatacak konuşmacı yerini aldı. Salonun ışıkları kapandı, sadece sahneyi aydınlatanlar kalmıştı. Ardından semazenler birkaç dakika ney eşliğinde döndü, gösterileri bitince sahnenin arka tarafına çekildiler.

UÇURTMA MAVİSİ

Râbia Rûmeysa Bayram

Kalp vadisi, durmaksızın genişler sonsuza uzanır derler. Bunun sebebi içinde barındırdığı hislerdir. İnsan; yüreğine emanet hisleri benimser, büyütür, büyüttükçe kendi benliğini oluşturur. Masumiyetle geldiği dünyada, inşa ettiği benliğiyle vadisini genişletir yol almaya başlar.

Her gönül vadisi güllük gülistanlık olmaz elbet. Kiminin uçsuz bucaksız genişliği lavanta kokularıyla bezenmişken, kimininki çürük meyve kokusu yayar. Rüzgarın tatlı esintisi, mis gibi lavanta kokularını sözlerin en derinlerine sirayet ettirir. Konuştuklarında ağzından bal damlar böylelerinin.

Yolculuğuna lavanta rayihasıyla devam edenler, gökyüzüne bir uçurtma salarlar, hiçbir yere takılmadan yükselen uçurtmalarına baktıkça yorgunlukları gider, hoşnutlukları yüzlerindeki gülümsemeye yayılır.

Sonsuza genişleyen bu vadide kalp yolunun yolcularıyız hepimiz. İster sevgi eker, emek harcar lavanta kokularız; ister haset eker, kötülük biçer tatlı sonbahar esintisini kasırgaya çeviren kötülüklere sebep oluruz.

Ümidimiz yüzümüzde gülümseme, uçurtmanın maviliklere kaybolduğu günlere...

GÖZÜM UÇURTMALARDA KALDI

Hanife Artar Yalçın

Miras sayılır mı sokaklarda kol gezen yalnızlık
Hangi uçurtmanın kuyruğuna bağladırısam seni
Geri gelmedi gittiği ketum ülkeden
Yoklama defterindeki çentikler hep mahzun
Sorular cevap olamamış yanıtlara mühürlü
Bari bir ulak bindir sevdiğin yıldı atlarına
Yorgun, yılgın ama sen dolu mektuplarla
Aşsin bozkırları, keşfedilmemiş yaylaları
Masallar dinlesin yüce dağdaki bilgeden
Üşüsün, ölümsüzlük çeşmesinden içsin
Diriltsin hayalleri, sıralasın ufuktaki
Kızıl sarı, el değmemiş keskin ipe
Martının biri toplar belki, süs diye takar kanadına
Beklerim ben yadsımam gerçekleri
Yol uzun, dava büyük, telaşlı zaman
Elinde uzun bir fermanla görünene dek
Yaş almış, kendinden emin kutlu haberci
Genç mi demeliydim yoksa, istediğin sıfatı seç

Sevda, tahammül, sabır. Ah sabır!
Mâbedlerde, kadim şehirlerde, bir de bende
Varsın hoyratça gülsünler hâlime
En üst katta oturan balıkçı
Kılıçlarla dünyayı oyalayan kedi
Toka takmış süslü martı
Ve durduğu vakitle övünen saat
Bilmiyorlar ki ben yaşıyorsam
Şu yalnızlık sinmiş kaldırım taşı hürmetine
Uçurtmanın kuyruğuna emanet ettiğim kalbim
Atıyorsa düzensiz, ama istikrarlı, iki geri bir ileri
Tozu dumana katıp gelecek elçi içindir
Az sis çökse şehre mutlanmam bundandır
Bir de her sabah gökyüzünde rengarenk uçurtmalardan

İŞARET TOPLAYICISI

Serpil Özlem Uçar

Çayımın şekerini ezmeye uğraşırken, metal kaşığın cam bardağa dokundukça çıkardığı ses; evin geniş salonunda çınliyordu. Bayram sabahlarına hiç yakışmayan gergin bir sessizlik hakimdi. Az önce elini öptüğüm annesinin yanında, karşımda oturuyordu işte. Gözlerim odadaki o bir çift iri gözlebuluşmasını diye, çayın şekerine mi halının desenlerine mi yoksa kolumdaki saatin kordonuna mı sabitlemeliydim bakışlarımı, karar veremiyordum bir türlü. Sessizliğin gürültüsüyle zamanın durduğu bu ortamda kulaklarımda yankılanan sadece kaşık sesi değildi ne yazık ki!

“Nasıl olur? Kendi başına bu kadar yol alabilir anne? Ben nereye elimi atsam hüsranken! Bak Zehra'ya... Aynı yaşta değil miyiz? Yetiştığımız kültür, aile aynı değil mi? Üstelik bu kadar koşturup çabalarken, onca üzüntü ve hata neden beni buluyor? Allah aşkına çıldırmadan bana bunu anlat anne. İş, evlilik, arkadaş...Yüzüm hiç gülmeyecek mi? Öksüz ve sinir bozucu kuzenim kadar bile olsa!..” Selim yüzüğü atıp nişanınızı bozunca, seni teselli etmeye geldiğimde ağlayarak böyle bağırıyordun telefondaki yengeme. O gün duydum seni Nesrin. Oysa şu an karşımda bir heykel kadar güzel ancak onun kadar donuk ve suskunsun. İri gözlerinin bana bakarken daha da büyüdüğünü ve çiçekli elbisemin, eşarbımın, sol elimin yüzük parmağındaki alyansımın üzerinde gezinen bakışlarının soğukluğunu hissedebiliyorum şimdi.

Oysa biliyordun, okul çağına geldiğimin unutulduğu bir aileydi benimkisi. Kavgalar, terk edişler arasında kendine yeredinememiş bir gündem konusuydum. Dokuz yaşında başladığım ilkokulun, bir gün sıkıntıdan karıştırdığım sınıf kitaplığında bulmuştum onu. Yıpranmış kapağının üzerinde zorla okunuyordu ismi: Tavuk Suyuna Hikâyeler. Çok susamıştım. Kana kana içmişim satırlarını. Daha sonra arkası geldi. Önce sınıf kitaplığı, sonra okulunki ve en son şehir kütüphanesi uğrak mekânlarım olmuştu. Her yeni biten kitapla birlikte sıcacık bir çorba içmişim ve kendimi bildim bileli var olan susuzluğum sanki biraz olsun geçmiş hissi yaşıyordum. Daha fazlasını isteyen aç bir zihin ve daha berrak gören gözlerle yoluma devam ediyordum. Ama artık farklı düşünen bir benle... “Hayatta her şeyin bir anlamı vardı. Daha sonra buna hikmet dendiğini de öğrendim. Hiçbir şey nedensiz değildi ve bizim bu yolculukta karşımıza çıkan tüm anlamları bulmamız gerekirdi.”

Çocukluk deyince birde sen...Şimdi karşımdaki koltukta oturduğun kadar mesafe yoktu aramızda seninle o vakitler. En çok ip atlamayı severdik birlikte. Durmaksızın oynadığımız oyunumuz, ancak akşam ezanı okunurken yokluğun fark edilip yengem seni eve çağırınca biterdi. Çok neşeli ve arkadaş canlısıydın her zaman. Sevecen bakışların içimi sıcacık ısıtırdı. Söylediklerimi dinlemediğini çoğu zaman yine gözlerinden anlardım. Sert mizaçlı amcamın aksine yengeme benzerdin en çok.

Bense fazla içe kapanık ve durağandım. Senden başka arkadaşlarım kitaplar ve karşı komşumuzdan ibaretti. Okuldan sonra sizin evde karnımı doyurup akşam babam gelene kadar Saadet Hanım teyzemin evinde geçirdiğim vakitlerde onun güngörmüş ve titrek elleriyle demlediği ıhlamuru içer, anlattığı hikâyeleri dinlerdim. Sevmezdin onu hiç, hatta yaşlılarla arkadaşlık etmemden dolayı beni de tuhaf bulurdun ama ben gerçekten iyi bir dinleyici ve arkadaş olurdum ona. Yaşadığı olaylar ve olaylara tepkileri, gençliğindeki tecrübeler ve yaşamı boyunca karşılaştığı insan profilleri ve onlar hakkında düşünceleri... Sanki hedefe giden yoldaki işaretlerin yerini söylerdi bana. Gizli bir hazinenin kapağını açmışım gibi heyecanlanırdım. Hayatta her şeyin bir anlamı olduğuna ve bunlardan birini az önce bulmuş olduğuma dair inancım pekişir, bir bulmacayı çözer gibi bulduğum tüm işaretleri, anlamları heybeme tek tek özenle yerleştirdim. Yalnızlığı da çok severdim biliyorsun. Kuşları, gökyüzünü, ağaçları ve toprağı incelerken bir başıma saatler geçmiş olurdu çoğu zaman.

İnan bana Nesrin, nasıl yürümem gerektiğini hiç bilmiyordum ve yalnızca yürüyordum. Yalnızca kalbimi dinliyordum, kalbimle rotamı belirliyordum. Başka bildiğim yoktu ve rehberim de. Ne sandığın kadar zeki olabildim ne de yetenekli. Kimsenin önemsemediği yoldaki işaretleri görmeyi bildim sadece ve hepsini tek tek topladım. Başka çarem yoktu ve yanlış yola saparsam başa dönme lüksüm. Yalnızca iyi bir işaret toplayıcısıydım Nesrin, o kadar.

Gözlerim odadaki o bir çift iri gözle buluşmasın diye, çayın şekerine mi halının desenlerine mi yoksa kolumdaki saatin kordonuna mı sabitlemeliyim bakışlarımı, karar veremiyordum bir türlü. Sessizliğin gürültüsüyle zamanın durduğu bu ortamda kulaklarımda yankılanan sadece kaşıksesi değildi ne yazık ki.

KALBİMDEN KALBİNE

Zuhal Arslan

Kalp, “Sözlerin bir canı vardır,” dedi usulca olduğu yerden.

Özünün sesini, rengini her nereye götürmek istersen sana yarenlik eder, yol arkadaşın olurlar. Öyle kelimeler sıralarsın ki yüzlerde bir tebessüm açtırır. Bakışlarını göğе çevirenlerin tüm maviliklere doyması gibi hasret kaldığı gülüşe doyurur. O gülümseme değmeye görsün gözlerine, seni de alır götürür ümitle ettiğın duaların ülkesine.

Biliyorum; dikenli yollara sürükleyen kelimeler de yok değil, onlarla şimdilik tanıştırmak istemem seni. İyi şeylere ver kulağımı, yönünü onlar belirlesin.

Misal; dün akşamdan diline düşen ‘Rûşendil’ ne kadar da nazik bir söz, geldi konuğu üzerime kelebek misali. ‘Rûşendil’ gönül gözüyle gören. Görme nimetini bu dünyada tadamayanlara kör, demekten imtina edenlerin söyleyişiyile, teselli etme inceliğı değildir de nedir bu hitap?

Cancağızım, hızla akıp giden ömründe işte böyle kelimelerin olsun hazineler değeriinde. Her nereye gidersen, söylediğinde can bulsun, can katsın işitenlere.

Tutamadığımız zamana karşı Mevlana’nın sözlerini hediye vermek isterim sana;

‘Dünle beraber gitti cancağım,

Ne kadar söz varsa düne ait.

Şimdi yeni şeyler söylemek lâzım...

PAPATYA

Hülya Aslan

Papatya özlemdir
Açmaz öyle her mevsimde
Beklemeden olmaz

Paktır yaprakları
Güneşten alır rengini
Yanmadan olmaz

Papatya hüzündür
Baharın habercisi
Yaprak dökmeden olmaz

Papatya sevgidir
Yapraklarında taşır umudu
Sevmeden olmaz

KORKUMA BİR GÜNLÜK MOLA

Secem Durmaz

Acemi bir balığın gözünü karartıp okyanusa atılması gibi bir anda girdiği bu yeni durum, onu çok korkutuyordu. Bir yandan heyecandan yüzüne istemsiz bir gülümseme yayılırken bir yandan da adımlarının geri geri gitmesine engel olamıyordu. Rahatlamak için kafasını gökyüzüne kaldırdı, gözlerini kapadı, derin derin nefes aldı. Cesaretini toplayıp kalasların üzerinde yürümeye başladı. İskelenin oldukça eski tahtaları gıcırtilı sesler çıkarıyordu her adımında. Denizden oldu olası çok korkardı ama geleceği için o vapura binmek zorundaydı. Deniz fenerinin ışığı önünü görmesine yardım etse de adımları zifir karanlıkta yürüyormuş gibi tedirgin ve yavaştı. Kırmızı halıya çıktığında içinden derin bir oh çekti. Vapura binmişti, en azından gemi batmadıkça güvende sayılırdı. Çok istediği mesleğe sahipti artık ve geriye sadece mezuniyeti kalmıştı. Dört yıldır özlemle beklediği mezuniyet töreninin vapurda olacağını düşünmemişti ama bir günlüğüne deniz korkusunu bir kenara bırakıp eğlencenin tadını çıkarmalıydı. Tam bir düğün havası vardı.

Mutlulukla gülümsedi ve en yakın arkadaşının yanına koştu.

Arapça qlb kökünden gelen kalp; قلب
"değişme, dönme, tersine çevirme"
sözcüğünden alıntıdır. Arapça sözcük
Arapça çalaba قلب "değiştirdi, tersine
çevirdi, döndürdü, evirdi" fiilinin
mastarıdır.

www.kupestedergi.com

